

შპს „თიბისი ფეი“

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
---------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგებები:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია.....	10
2. მომზადების საფუძვლები	10
3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	13
4. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები.....	21
5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა	22
6. ძირითადი საშუალებები	26
7. იჯარები	26
8. არამატერიალური აქტივები	27
9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28
10. წინასწარ გადახდილი გადასახადები.....	28
11. ფული და ფულის ეკვივალენტები	28
12. საწესდებო კაპიტალი და გაუნაწილებელი მოგება.....	29
13. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.....	29
14. საკომისიო შემოსავალი.....	30
15. საკომისიო ხარჯი.....	30
16. სახელფასო ხარჯები.....	30
17. ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	30
18. სხვა ხარჯები.....	31
19. ფინანსური ხარჯი.....	31
20. პირობითი ვალდებულებები	31
21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	32
22. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	34

მმართველობის ანგარიშგება.....	35
-------------------------------	----

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თიბისი ფეის“ ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებელს

დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თიბისი ფეის“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვქონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამოიწვეულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძველიან ექვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შესაბამისი, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2023 წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

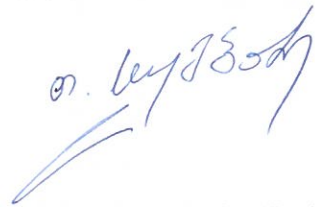
ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

თამარ სუმბაძე (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-966804)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

12 ივნისი, 2024

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თიბისი ფეის“ ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებელს

დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „თიბისი ფეის“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვექონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს.

უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მეტავალყურობაზე პასუხისმგებელ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2023 წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეტავალყურობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეტავალყურობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეტავალყურობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

თამარ სუმბაძე (რეესტრში რეგისტრაციის # **SARAS-A-966804**)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

12 ივნისი, 2024

შპს „თიბისი ფი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

('000 ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	17,750	18,132
აქტივების გამოყენების უფლება	7	2,228	611
არამატერიალური აქტივები	8	3,871	4,396
		<u>23,849</u>	<u>23,139</u>
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		1,103	1,717
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	6,673	5,339
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	10	93	1,217
ფული და ფულის ეკვივალენტები	11	138,797	104,099
		<u>146,666</u>	<u>112,372</u>
სულ აქტივები		<u><u>170,515</u></u>	<u><u>135,511</u></u>
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	12	70	70
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი		64	-
გაუნაწილებელი მოგება	12	42,460	36,035
სულ კაპიტალი		<u>42,594</u>	<u>36,105</u>
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
მიღებული სესხები		-	12,291
საიჯარო ვალდებულებები	7	1,732	286
		<u>1,732</u>	<u>12,577</u>
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	125,618	82,909
მიღებული სესხები		-	3,613
საიჯარო ვალდებულებები	7	571	307
		<u>126,189</u>	<u>86,829</u>
სულ ვალდებულებები		<u><u>127,921</u></u>	<u><u>99,406</u></u>
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		<u><u>170,515</u></u>	<u><u>135,511</u></u>

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 12 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

ირაკლი ხატიაშვილი

ანა ფავლენიშვილი

10-34 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თიბისი ფეი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(‘000 ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	17,750	18,132
აქტივების გამოყენების უფლება	7	2,228	611
არამატერიალური აქტივები	8	3,871	4,396
		23,849	23,139
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		1,103	1,717
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	6,673	5,339
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	10	93	1,217
ფული და ფულის კვივალენტები	11	138,797	104,099
		146,666	112,372
სულ აქტივები		170,515	135,511
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	12	70	70
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი		64	-
გაუნაწილებელი მოგება	12	42,460	36,035
სულ კაპიტალი		42,594	36,105
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
მიღებული სესხები		-	12,291
საიჯარო ვალდებულებები	7	1,732	286
		1,732	12,577
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	125,618	82,909
მიღებული სესხები		-	3,613
საიჯარო ვალდებულებები	7	571	307
		126,189	86,829
სულ ვალდებულებები		127,921	99,406
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		170,515	135,511

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 12 ივნისის შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი _____

ირაკლი ხატიაშვილი

ფინანსური დირექტორი _____

ანა ფავლენიშვილი

10-34 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თიბისი ფეი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
საკომისიო შემოსავალი	14	70,809	56,727
საკომისიო ხარჯი	15	(13,810)	(10,629)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი		56,999	46,098
სხვა შემოსავალი		806	688
სახელფასო ხარჯები	16	(13,424)	(9,605)
ცვეთა და ამორტიზაცია	6,7,8	(5,881)	(4,484)
ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	17	(5,693)	(5,551)
საიჯარო და ტერმინალების განთავსების ხარჯი		(2,721)	(3,060)
სხვა ხარჯები	18	(3,751)	(3,038)
ჩამოწერის ხარჯი		(821)	(533)
საოპერაციო მოგება		25,514	20,515
ფინანსური შემოსავალი	11	4,462	3,159
ფინანსური ხარჯი	19	(1,100)	(2,534)
ზარალი ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წმინდა		(12)	(43)
მოგება დაბეგვრამდე		28,864	21,097
მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	12	(2,439)	306
მთლიანი სრული შემოსავალი		26,425	21,403

10-34 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თიბისი ფი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	აქციებზე დაფუძნებული გადახდის რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	70	-	18,882	18,952
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	21,403	21,403
გამოცხადებული დივიდენდი	-	-	(4,250)	(4,250)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	70	-	36,035	36,105
მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	26,425	26,425
აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ხარჯი	-	64	-	64
გამოცხადებული დივიდენდი	-	-	(20,000)	(20,000)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	70	64	42,460	42,594

10-34 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თიბისი ფეი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან:			
მოგება დაბეგვრამდე		28,864	21,097
კორექტირებები:			
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	6,7,8	5,881	4,484
წმინდა ზარალი გრძელვადიანი აქტივების ჩამოწრიდან		645	394
ზარალი ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წმინდა		12	43
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია		64	-
ფინანსური შემოსავალი	11	(4,462)	(3,159)
ფინანსური ხარჯი	19	1,100	2,534
		32,104	25,393
საოპერაციო აქტივების (ზრდა) კლება			
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		(1,310)	(809)
მარაგები		614	(13)
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		1,124	(165)
საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა (კლება)			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		42,709	48,011
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		75,241	72,417
გადახდილი პროცენტი მიღებულ სესხებზე		(930)	(2,433)
საიჯარო ვალდებულების პროცენტის დაფარვა		(154)	(191)
მიღებული პროცენტები მიმდინარე ანგარიშებიდან და მოთხოვნამდე დეპოზიტიდან		4,462	3,159
გადახდილი მოგების გადასახადი		(2,439)	(750)
საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული წმინდა ფულადი სახსრები		76,180	72,202
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	6	(4,021)	(5,535)
არამატერიალური აქტივების შეძენა	8	(1,132)	(1,712)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(5,153)	(7,247)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან:			
სესხების დაფარვა		(15,920)	(3,115)
გადახდილი დივიდენდები		(20,000)	(4,250)
საიჯარო ვალდებულებების ძირის გადახდა		(411)	(280)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(36,331)	(7,645)
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		34,696	57,310
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	104,099	46,850
კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		2	(61)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსათვის	11	138,797	104,099

10-34 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს „თიბისი ფეი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2008 წელს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და საქმიანობა განავითარა სწრაფი გადახდების ბაზარზე. კომპანია დარეგისტრირებულია ქ. თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით 204559361.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს მომხმარებლებისთვის მომენტალური გადახდების მომსახურების გაწევა ვებ გვერდის, მობილური აპლიკაციისა და სწრაფი ჩარიცხვის თვითმომსახურების აპარატების მეშვეობით.

კომპანია არის ეროვნული ბანკის მიერ რეგისტრირებული საგადახდო მომსახურების პროვაიდერი და მისი საქმიანობის ზედამხედველობა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ შემუშავებული და დამტკიცებული ნორმატიული აქტებით.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის 100% წილის მფლობელი არის სს „თიბისი ბანკი“. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, მარჯანიშვილის ქუჩა 7.

2. მომზადების საფუძვლები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ზასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას. ის, ასევე, მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობისგან, რომ მსჯელობის საფუძველზე მოახდინოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება და დანერგვა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-4 შენიშვნაში. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომლის შესაბამისადაც არის მომზადებული აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება, მიმოხილულია მე-3 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძვლები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

კომპანია ოპერაციებს აღრიცხავს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს), როგორც მოეთხოვება ქართული კანონმდებლობით.

რიცხვები ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია ათას ლარამდე დამრგვალებით, თუ სხვაგვარად არ არის აღნიშნული.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე იმ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და მფლობელს სურვილი აქვთ, განავითარონ კომპანიის ბიზნესი საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე ისეთი არსებითი განუსაზღვრელობა, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვი შეიტანოს კომპანიის უნარზე გააგრძელოს საქმიანობა. შესაბამისად, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება შესაბამისია კომპანიისთვის.

ახალი ფასს-ების მიღება ან ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2023 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შესული სტანდარტები და შესწორებები:

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები. ფასს 17 ნერგავს საერთაშორისო თანმიმდევრულ მიდგომას სადაზღვევო ხელშეკრულების აღრიცხვის მიმართ. ფასს 17-მდე, მთელ მსოფლიოში არსებობდა მნიშვნელოვანი სხვადასხვაობა სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვასა და წარდგენასთან დაკავშირებით, ფასს 4 ნებას რთავდა მრავალ (არა-ფასს) სააღრიცხვო მიდგომას. ფასს 17-ის ძალაში შესვლა გამოიწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს ბევრი მზღვეველისთვის, რაც გულისხმობს არსებული სისტემებსა და პროცესებში ცვლილების შეტანას.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტის ხედვით, სადაზღვევო ხელშეკრულება მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის და მომსახურების ხელშეკრულების ელემენტებს, ამასთან გამომუშავებული ფულადი ნაკადების დიდი ნაწილი არსებითად ცვალებადია დროთა განმავლობაში. შედეგად, სტანდარტი აყალიბებს შემდეგ მიდგომებს:

- მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების აღიარება მოგებასა და ზარალში იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ხდება მომსახურების გაწევა ხელშეკრულების თანახმად;
- სადაზღვევო მომსახურების შედეგების (მათ შორის სადაზღვევო შემოსავლის) წარდგენა სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯებისგან განცალკევებით;
- სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევანი ცალკეული პორტფელის მიმართ სადაზღვევო ფინანსური შემოსავლის ან ხარჯის მთლიანად მოგებასა და ზარალში წარდგენასთან ან ნაწილობრივ სრულ შემოსავალში წარდგენასთან დაკავშირებით.

სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენა (შესწორება- ბასს 1 და ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2) – 2021 წლის თებერვალში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება, რომელიც ცვლის სააღრიცხვო პოლიტიკის წარდგენის მოთხოვნებს „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის“ „არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციით“. მოცემული შესწორება იძლევა მითითებას იმის შესახებ, როდის არის მოსალოდნელი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია იქნას არსებითად მიჩნეული. აღნიშნული შესწორება ძალაშია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2023 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული გადასვლა ნებადართულია. რადგან ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2 არ წარმოადგენს სავალდებულო სახელმძღვანელოს, არ მომხდარა სავალდებულო ძალაში შესვლის თარიღის განსაზღვრა ფასს პრაქტიკული ანგარიშგება 2-ის შესწორებასთან მიმართებაში.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (ბასს 8-ის შესწორება) – 2021 წლის თებერვალში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 8-ის შესწორება, რომელმაც დაამატა სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება ბასს 8-ში. შესწორებაში ასევე დაზუსტდა, რომ სააღრიცხვო შეფასებაზე ამოსავალი მონაცემების ან შეფასების მეთოდის ცვლილების გავლენით გამოწვეული შედეგი წარმოადგენს სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებას, თუკი მონაცემების ან შეფასების მეთოდის ცვლილება გამოწვეული არ არის წინა პერიოდის შეცდომების გასწორებით

გადავადებული გადასახადი, რომელიც უკავშირდება ერთი ოპერაციიდან წარმოქმნილ აქტივებს და ვალდებულებებს (ბასს 12-ის შესწორება). 2021 წლის მაისში, IASB-იმ გამოსცა ბასს 12-ის შესწორება, რომელიც აკონკრეტებს, ვრცელდება თუ არა თავდაპირველი აღიარების გამონაკლისი გარკვეულ ოპერაციებზე, რომლებიც იწვევს როგორც აქტივის, ასევე ვალდებულების სიმულაციურად აღიარებას (მაგ. იჯარა ფასს 16-ის შესაბამისად). შესწორების შედეგად, ბასს 12.15-ს დამატდა კრიტერიუმი თავდაპირველი აღიარების გამონაკლისთან დაკავშირებით, რომლის მიხედვითაც გამონაკლისი არ ვრცელდება აქტივების ან ვალდებულების თავდაპირველ აღიარებაზე, რომლებიც წარმოშობს თანაბარი ოდენობის დასაბეგრ და გამოსაქვით დროებით სხვაობებს.

ცვლილებების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბ) სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც ჯერ არ შესულა ძალაში

სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვრიდან

მიწოდების ფინანსური შეთანხმებები (შესწორება ბასს 7-ში და ფასს 7-ში). 2023 წლის მაისში, IASB-იმ გამოუშვა მიწოდების ფინანსური შეთანხმებები, რომელიც წარმოადგენს ბასს 7-ის ფულადი ნაკადების ანგარიშგების და ფასს 7-ის ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნების შესწორებას. აღნიშნული შესწორებები წარმოიშვა IFRS-ის ინტერპრეტაციის კომიტეტისგან მიღებული წარდგენის შედეგად, რომელიც შეეხებოდა ვალდებულებებს და მასთან დაკავშირებულ, მიწოდების ჯაჭვის დაფინანსების შეთანხმებებიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებს და მათ განმარტებით შენიშვნებს. 2020 წლის დეკემბერში, კომიტეტმა გამოაქვეყნა აგენდა გადაწყვეტილება მიწოდების ჯაჭვის დაფინანსების შეთანხმებებთან დაკავშირებით - რევერსული ფაქტორინგი, რომელიც შეეხებოდა აღნიშნულ წარდგენას დაფუძნებულს ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტების მოთხოვნებზე, მოცემული პერიოდისთვის. აღნიშნული პროცესის განმავლობაში, დაინტერესებული მხარეების უკუკავშირმა აჩვენა ამ დროისთვის არსებული მოთხოვნების შეზღუდვები, რომელიც უკავშირდება მომხმარებელთა მნიშვნელოვანი ინფორმაციის საჭიროებების დაკმაყოფილებას, რათა გასაგები იყოს მიწოდების ფინანსური შეთანხმებები საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებებში და შესაძლებელი გახდეს საწარმოების ერთმანეთთან შედარება. ამ უკუკავშირის საპასუხოდ, IASB-იმ შეიმუშავა ვიწრო მასშტაბის სტანდარტის კორექტირება, რამაც გამოიწვია შესწორება. შესწორებები მოითხოვს, საწარმოებმა მოამზადონ გარკვეული სპეციფიკური განმარტებები (ხარისხობრივი და რაოდენობრივი), რომელიც შეეხება მიწოდების ფინანსურ შეთანხმებებს. შესწორებები ასევე იძლევა მითითებებს მიწოდების ფინანსური შეთანხმებების მახასიათებლებზე.

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვისას (ფასს 16-ის შესწორება). 2020 წლის ივნისში ფასს ინტერპრეტაციების საბჭომ გამოსცა დღის წესრიგის გადაწყვეტილება ცვლადი საიჯარო გადახდებიანი უკუიჯარის პირობით გაყიდვასთან დაკავშირებით. აღნიშნული საკითხი გადაეცა IASB-ს ზოგიერთი ასპექტის სტანდარტში გათვალისწინების მიზნით. 2022 წლის სექტემბერში IASB-იმ გამოსცა საბოლოო შესწორება.

შესწორების თანახმად გამყიდველ-მოიჯარეს მოეთხოვება იმგვარად განსაზღვროს „საიჯარო გადახდები“ ან „გადასინჯული საიჯარო გადახდები“, რომ არ აღიაროს გამყიდველი-მოიჯარის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ოდენობის მოგება ან ზარალი.

ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად (ბასს 1-ში შესწორება) 2020 წლის იანვარში IASB-იმ გამოსცა ბასს 1-ის შესწორება ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. ხოლო 2022 წლის ოქტომბერში შემდგომი შესწორება განხორციელდა კოვენანტებიან გრძელვადიან ვალდებულებებთან მიმართებაში. შესწორების თანახმად, საწარმოს მოეთხოვება გააჩნდეს ვალდებულების დაფარვის გადავადების არსებითი უფლება საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ სულ მცირე თორმეტი თვით და აღნიშნული უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულების კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს აღბათობა იმისა, რომ საწარმო გამოიყენებს უფლებას საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ მინიმუმ 12 თვით გადავადებასთან დაკავშირებით. COVID-19 პანდემიის შედეგად შესწორების ძალაში შესვლის თარიღი გადაიწია ერთი წლით და ეფექტურია იმ ფინანსური ანგარიშგებისთვის, რომელთა საანგარიშგებო პერიოდი იწყება 2024 წლის 1 იანვარიდან.

კოვენანტებიანი გრძელვადიანი ვალდებულებები (ბასს 1-ში შესწორება) ბასს 1-ში ვალდებულების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად შესწორების გამოცემის შემდგომ, 2022 წლის ოქტომბერში IASB-იმ კვლავ შეასწორა ბასს 1. თუ საწარმოს გადავადების უფლება წარმოადგენს კონკრეტული პირობების დაკმაყოფილების საგანს, ასეთი პირობები გავლენას ახდენს მაშინ, როცა უფლება არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, საწარმომ შეასრულოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე ან დასრულებისას და არა მაშინ, როცა საწარმო ვალდებულია დააკმაყოფილოს პირობები საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ. აღნიშნული შესწორება, ასევე, განმარტავს „დაფარვის“ მნიშვნელობას, ვალდებულების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიკაციის მიზნით.

სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც ძალაში შედის 2025 წლის 1 იანვრიდან

გასაცვლელი სავალუტო კურსის არ არსებობა (შესწორება ბასს 21-ში) 2023 წლის 15 აგვისტოს, IASB-იმ გამოსცა გასაცვლელი კურსის არ არსებობა, რომელიც წარმოადგენს ბასს 21-ის, უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგების, შესწორებას (შესწორებები). შესწორება წარმოიშვა IFRS-ის ინტერპრეტაციის კომიტეტისგან მიღებული წარდგენის შედეგად, რომელიც შეეხება ვალუტის კურსის განსაზღვრას, როდესაც გასაცვლელი კურსის არ არსებობს გრძელ ვადიან პერიოდში. შესწორებამდე, ბასს 21-ი არ მოიცავდა აშკარა მოთხოვნებს გასაცვლელი კურსის განსაზღვრასთან დაკავშირებით, როდესაც ვალუტა არ იცვლება სხვა ვალუტაში, რაც წარმოშობდა პრაქტიკაში აღრიცხვის მრავალფეროვნებას. კომიტეტმა გასცა რეკომენდაცია, რომ IASB-ს შეემუშაებინა ბასს 21-ში ვიწრო მასშტაბის შესწორება აღნიშნული საკითხის გადასაწყვეტად. შემდგომი განხილვების შედეგად, 2021 წლის აპრილში IASB-იმ გამოსცა განმარტებითი დრაფტი ბასს 21-თან დაკავშირებულ შესწორებებზე და საბოლოო შესწორება გამოიცა 2023 წლის აგვისტოში. შესწორება წარმოადგენს მოთხოვნას, შეფასდეს როდის იცვლება ვალუტა სხვა ვალუტაში და როდის არა. შესწორება საწარმოს სთხოვს განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კური, როდესაც საწარმო დაასკვნის რომ ვალუტა სხვა ვალუტაში არ იცვლება.

თუ ეს სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ:

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

ა) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

თავის ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

ბ) ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში არსებული ოპერაციები გადაიანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ოპერაციის დღეს დადგენილი გაცვლითი კურსების შესაბამისად ან იმ თარიღში არსებული კურსით, რომელშიც მოხდა გადაფასება.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის.

კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება პერიოდის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც „ზარალი ვალუტის კურსთა შორის სხვაობიდან, წმინდა“.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი (საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი) იყო შემდეგი:

	აშშ დოლარი
კურსი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.6894
კურსი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.7020

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით“, „რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები), ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

მიმდინარე სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. კომპანია საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად.

კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, ფულსა და ფულის ეკვივალენტებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებულ თანხებს.

ფული და ფულის ეკვივალენტები არიან ისეთი ერთეულები, რომლებიც ადვილად კონვერტირებადი უკვე განსაზღვრული თანხის ფულად ერთეულებად და ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი აქვთ. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ქსელში არსებულ ფულად სახსრებსა და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე კომპანია მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს მიღებულ სესხებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებსა და საიჯარო ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას.

ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყისი გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური ვალდებულებებისა და აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთით გამოკლებით. აქტივის ცვეთა უნდა დაერიცხოს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმავლობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა.

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია აქტივის შეძენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს, ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას. ძირითადი საშუალებებისთვის შეძენილი კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც მისი ფუნქციონირებისათვის აუცილებელია, კაპიტალიზდება როგორც შესაბამისი ძირითადი საშუალების ნაწილი.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ცალკეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან დანაკარგი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

შემდგომი ხარჯები

თავდაპირველი აღიარების შემდგომი კაპიტალიზებადი ხარჯები მოიცავს რემონტისა და აქტივის შეცვლის იმ დანახარჯებს, რომლებიც ახანგრძლივებს აქტივის სასიცოცხლო ვადას ან ზრდის მწარმოებლურობას. რემონტისა და შენახვის ხარჯები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს კაპიტალიზებადი ხარჯების კრიტერიუმებს, აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ის გაიწევა, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ აშენებულ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით ცალკეული აქტივისათვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
სწრაფი გადახდის აპარატები	8-10
კომპიუტერები და სხვა ტექნიკური მოწყობილობები	4-5
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა ძირითადი საშუალებები	3-7

სასარგებლო მომსახურების ვადა და სალიკვიდაციო ღირებულება მიმოიხილება და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო წლის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით და შემდგომში ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯს მოიცავს „ცვეთა და ამორტიზაცია“, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანიის ამორტიზებული აქტივები მოიცავს პროგრამებს, ლიცენზიებსა და ვებ-გვერდს.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით. არამატერიალური აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 5-8 წლით.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან აქტივთა ჯგუფის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან.

აქტივის ან „ფსწე“-ს ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში თუ აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში გამოყოფილია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

მარაგები

კომპანიის მარაგები წარმოადგენს სწრაფი გადახდის ტერმინალების სათანადო ნაწილებს. მარაგები თავდაპირველად აღრიცხულია თვითღირებულებით, შემდგომი აღრიცხვა ხდება უმცირესით თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ფასს შორის. თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ფასსა და სხვა დანახარჯებს, რომელიც გაწეულია მარაგის შესაბამის ადგილსა და მდგომარეობაში მოსაყვანად. მაგალითად, ტრანსპორტირებისა და იმპორტის ხარჯები, ასევე სხვა პირდაპირი ხარჯები.

მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი მეთოდით.

საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის ავტორიზებული საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება მფლობელების მიერ. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება საწესდებო კაპიტალად კომპანიის მთლიან კაპიტალში, იმდენად, რამდენადაც იგი შეესაბამება კომპანიის მფლობელების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია კომპანიის მიერ მიღებული შემონატანების რეალური ღირებულებით.

დივიდენდები

დივიდენდები არის გაუნაწილებელი მოგების განაწილება მათი გამოცხადების პერიოდში ან პერიოდის შემდგომ.

საგადასახადო აქტივი/ვალდებულება და მოგების გადასახადის ხარჯი

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანია აღიარებს შემოსავალს დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. კომპანია იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შესასრულებელი ვალდებულება და შემოსავლის აღიარების დროულობა

კომპანიის შემოსავლის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს საგადახდო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. საგადახდო მომსახურების გაწევისას კომპანიას შეიძლება გააჩნდეს პირდაპირი ხელშეკრულება საბოლოო მიმღებთან, ან გადახდები განახორციელოს შუამავალი პროვადერის მეშვეობით. იმ შემთხვევაში თუ გადახდის განხორციელების პროცესში ჩართულია შუამავალი პროვადერი, კომპანია იხდის საშუამავლო საკომისიოს. მომსახურების საკომისიო შეიძლება გადაიხადოს მომსახურების მიმღებმა კლიენტმა ან მიმღებმა კომპანიამ. წმინდა საკომისიო შემოსავალი შედგება თანხისგან, რომელიც კომპანიამ მიიღო უშუალოდ მომხმარებლისგან ან სერვისის მომწოდებლისგან.

ამასთან იმ შემთხვევაში, როდესაც გადახდის ოპერაციაში მონაწილეობს შუამავალი კომპანია, ხდება საშუამავლო მომსახურების საკომისიოს გამოკლება. ზემოთ მოცემულის გარდა კომპანია შემოსავალს იღებს სარეკლამო მომსახურების, ტექნიკური მხარდაჭერის, ტერმინალების იჯარის და სხვა საოპერაციო საქმიანობისგან. აღნიშნული მომსახურების შედეგები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია „შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან“ და „სხვა საოპერაციო შემოსავლის“ სახით.

კომპანიის პოლიტიკა ზემოთ ჩამოთვლილ შემოსავლის მაფორმირებელი საქმიანობებისთვის არის მსგავსი და მათი დეტალები მოცემულია ქვემოთ:

შემოსავალი საგადახდო და სხვა მომსახურების გაწევით

შემოსავალი საგადახდო და სხვა მომსახურების მიწოდებიდან აღიარდება დროთა განმავლობაში, იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მოხდა მომსახურების მიწოდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყოველთვიური ღირებულების შესაბამისად.

შემოსავალი სხვა ერთჯერადი მომსახურებიდან აღიარდება მაშინ, როდესაც კონტროლი მოცემულ აქტივზე გადაეცემა მომხმარებელს ან მოცემული სხვა ერთჯერადი მომსახურება გაიწევა. გარიგების ღირებულების გადახდა ხდება დაუყოვნებლივ, როდესაც ხდება მომხმარებლის მიერ საქონლის შესყიდვა/მომსახურების მიღება, ან მომდევნო 1 თვის მანძილზე. აქედან გამომდინარე, შემოსავლის აღიარება ხდება იმ დროს, როდესაც მფლობელობა გადაეცემა მომხმარებელს ან ერთჯერადი მომსახურება არის მიწოდებული.

საკონტრაქტო ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის შემოსავლის საკონტრაქტო ღირებულება არის როგორც ფიქსირებული, ისე ცვლადი. შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასებისა და ცვლადი მონაცემების მიხედვით.

წმინდა საკომისიო შემოსავალი შედგება თანხისგან, რომელიც კომპანიამ მიიღო უშუალოდ მომხმარებლისგან ან სერვისის მომწოდებლისგან. ამასთან იმ შემთხვევაში, როდესაც გადახდის ოპერაციაში მონაწილეობს შუამავალი კომპანია, ხდება საშუამავლო მომსახურების საკომისიოს გამოკლება.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

კომპანიის კონტრაქტების არსებითი ნაწილი არის ფიქსირებულ ფასიანი. ყოველ მომსახურებაზე დგება დამოუკიდებელი ხელშეკრულება, რომელიც არ მოიცავს დამატებით მომსახურებას. შესაბამისად კომპანია მთლიან საკონტრაქტო ფასს კონკრეტულ მომსახურებაზე ანაწილებს.

გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური შემოსავალი

კომპანიის ფინანსური შემოსავალი მოიცავს საპროცენტო შემოსავალს საბანკო ანგარიშებზე და დეპოზიტებზე განთავსებული თანხებიდან.

ფინანსური შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ხარჯი

კომპანიის ფინანსური ხარჯი მოიცავს მიღებულ სესხებსა და საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხულ საპროცენტო ხარჯებს.

ფინანსური ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებას ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

მომსახურების გაწევისას წარმოქმნილი ხარჯები აღიარდება მიღებული შემოსავლის პროპორციულად. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი, ასევე აქციებზე დაფუძნებული გადახდების ფულადი სახსრებით ანგარიშსწორებული ნაწილი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი მომსახურება მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

ტერმინალების განთავსების ხარჯი

ტერმინალების განთავსების ხარჯი წარმოადგენს ხელშეკრულებებს, რომლებიც არ შეიცავს „იდენტიფიცირებად აქტივს“ და არ ხდება ფასს 16 ოქტომბრის მოქმედების სფეროში. ამ ოპერაციების გადახდების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხარჯის სახით, როგორც შეძენილი მომსახურება.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევა კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა ჯგუფიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა ჯგუფში შესაძლებელია, აისახება განმარტებით შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას. მავალდებულებელი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- კანონმდებლობიდან; ან
- სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

- წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნის სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

4. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას საწარმოს ფუნქციონირებადობის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედილი, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

ქვემოთ მოცემულია ყველაზე მნიშვნელოვანი არეები, რომლებიც ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს შეფასებებსა და დაშვებებს:

- **ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები** - ძირითად საშუალებებზე და არამატერიალურ აქტივებზე ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლობის მიღებას. პერიოდულად ხდება შეფასებების სისწორის შემოწმება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში.

- **იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი (ზსგ) და საიჯარო გადახდები** - იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, იმ პერიოდებთან ერთად, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მოიცავს კომპანიის საქმიანი პრაქტიკით ნაგულისხმევ გაგრძელების უფლებას), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, ან ნებისმიერი პერიოდი, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე არ გამოიყენებს ამ უფლებას. ხელმძღვანელობა საიჯარო ვადის განსაზღვრისას გადაწყვეტილებას იღებს, როდესაც საიჯარო კონტრაქტები მოიცავს განახლების არჩევანს, რომელიც განხორციელებადია მხოლოდ კომპანიის მიერ. იგი განიხილავს ყველა გარემოებას, რომელიც მას ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება. დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანია საიჯარო ვადას ხელახლა აფასებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ის გამოიყენებს (ან არ გამოიყენებს) იჯარის გაგრძელების ან იჯარის შეწყვეტის არჩევანის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც მის კონტროლს ექვემდებარება.

ხელმძღვანელობა მსჯელობით აფასებს ზსგ-ს. საბაზო განაკვეთის განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს დაკვირვებად ინფორმაციას და აკორექტირებს მას მოიჯარისა და აქტივის სპეციფიკიდან გამომდინარე (უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული კორექტირება).

ჩვეულებრივ, საქართველოში იჯარის განახლების არჩევანის უფლება გამომდინარეობს საქმიანი პრაქტიკიდან და განახლების ყველა პირობა არ არის აღწერილი საიჯარო ხელშეკრულებებში. ასეთ შემთხვევებში, საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასება გულისხმობს სახელშეკრულებო თანხების ტოლ გადახდებს განახლების პერიოდებისთვის და რომელიც რჩება უცვლელი იჯარის ვადის განმავლობაში.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არიან ლიკვიდურნი, ან არიან მოკლევადიანი, იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება ახლოსაა რეალურ ღირებულებასთან.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანიის რისკის წარმომქმნელი ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიებია:

- ფული და ფულის ეკვივალენტები
- სხვა ფინანსური აქტივები
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები
- მიღებული სესხები
- საიჯარო ვალდებულებები

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, ხელმძღვანელობის მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

ხელმძღვანელობა ამზადებს ყოველთვიურ რეპორტებს, რომლის მეშვეობითაც ხდება პროცესის ეფექტურობისა და პოლიტიკების შემოწმება. ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია ისეთი პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - სავალუტო რისკი;
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფული და ფულის ეკვივალენტები	138,797	104,099
სხვა ფინანსური აქტივები	5,854	4,858
	144,651	108,957

შპს „თიბისი ფი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

ლიკვიდურობის რისკის გასაწესებად, ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ ფულად ნაკადებს. ლიკვიდურობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში. ქვემოთ მოყვანილი ინფორმაცია დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებულ ინფორმაციაზე.

ლიკვიდურობის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	13	125,618	-	-	125,618
საიჯარო ვალდებულებები	7	645	1,961	248	2,854
		<u>126,263</u>	<u>1,961</u>	<u>248</u>	<u>128,472</u>

ლიკვიდურობის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	სულ
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	13	82,909	-	82,909
საიჯარო ვალდებულებები	7	601	556	1,157
მიღებული სესხები		5,577	14,874	20,451
		<u>89,087</u>	<u>15,430</u>	<u>104,517</u>

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდურობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

შპს „თიბისი ფი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	ლარი	სხვა ვალუტა	სულ
ფული და ფულის ექვივალენტები	11	119,183	19,614	138,797
სხვა ფინანსური აქტივები	9	5,854	-	5,854
		125,037	19,614	144,651
ფინანსური ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	13	106,328	19,290	125,618
საიჯარო ვალდებულება	7	76	2,227	2,303
		106,404	21,517	127,921
ღია საბალანსო პოზიცია		18,633	(1,903)	16,730

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	ლარი	სხვა ვალუტა	სულ
ფული და ფულის ექვივალენტები	11	92,506	11,593	104,099
სხვა ფინანსური აქტივები	9	4,858	-	4,858
		97,364	11,593	108,957
ფინანსური ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	13	71,678	11,231	82,909
საიჯარო ვალდებულება	7	40	553	593
მიღებული სესხები		15,904	-	15,904
		87,622	11,784	99,406
ღია საბალანსო პოზიცია		9,742	(191)	9,551

სავალუტო რისკისადმი მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის ლართან მიმართებაში 20%-ით ცვლილების შემთხვევაში. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების ეფექტი მნიშვნელოვან სავალუტო ნაშთებზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა	31 დეკემბერი 2023		31 დეკემბერი 2022	
	+20%	-20%	+20%	-20%
სხვა ვალუტების ეფექტი	(381)	381	(38)	38

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობაზე. კომპანიამ 2021 წელს აიღო სესხები ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან და მათ გააჩნდათ ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი, თუმცა აღნიშნული სესხები 2023 წელს სრულად დაიფარა.

5. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჯამებს კომპანიის მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ. ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსურ აქტივებსა და საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის.

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	113,946	70,055
სულ საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	2,303	16,497
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა	111,643	53,558

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს 7-ის შესაბამისად კომპანიას მოეთხოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული ფასი აქტიურ ბაზარზე (დაუკორექტირებელი ფასი);
- დონე 2: პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე.

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. კომპანია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

კომპანიას არ გააჩნია რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქედან გამომდინარე ისინი არ არიან წარმოდგენილნი ფასს 7-ის რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზანი კაპიტალის მხარდაჭერის პროცესში არის შემდეგი:

- უზრუნველყოს კომპანიის საქმიანობის უწყვეტად ფუნქციონირება; და
- კომპანიის მფლობელებს მოუტანოს შესაბამისი ამოგება.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით.

6. ძირითადი საშუალებები

ისტორიული ღირებულება	ტერმინალები	კომპიუტერები და სხვა ტექნიკური მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი	28,013	1,724	1,933	589	32,259
შემოსვლა	4,002	649	671	213	5,535
გასვლა	(473)	-	(132)	-	(605)
2022 წლის 31 დეკემბერი	31,542	2,373	2,472	802	37,189
შემოსვლა	487	2,360	953	221	4,021
გასვლა	(299)	-	(14)	-	(313)
2023 წლის 31 დეკემბერი	31,730	4,733	3,411	1,023	40,897
დაგროვილი ცვეთა					
2021 წლის 31 დეკემბერი	(13,344)	(1,138)	(822)	(454)	(15,758)
დარიცხული ცვეთა	(2,668)	(342)	(417)	(83)	(3,510)
გასული ძირითადი საშუალების დაგროვილი ცვეთა	178	-	33	-	211
2022 წლის 31 დეკემბერი	(15,834)	(1,480)	(1,206)	(537)	(19,057)
დარიცხული ცვეთა	(3,062)	(656)	(522)	(96)	(4,336)
გასული ძირითადი საშუალების დაგროვილი ცვეთა	234	-	12	-	246
2023 წლის 31 დეკემბერი	(18,662)	(2,136)	(1,716)	(633)	(23,147)
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
2022 წლის 31 დეკემბერი	15,708	893	1,266	265	18,132
2023 წლის 31 დეკემბერი	13,068	2,597	1,695	390	17,750

7. იჯარები

კომპანიას იჯარით აღებული აქვს საოფისე და სასაწყობო ფართები. ყველა აქტივის საიჯარო გადასახდელი არის ფიქსირებული. საიჯარო გადასახდელები წარმოდგენილია როგორც ლარში, ისე აშშ დოლარში. იჯარების ვადიანობა განსაზღვრულია 2024 წლიდან 2030 წლამდე შუალედში. იჯარების ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი 2023 წლისთვის შეადგენდა წლიურ 8.05%-14.8%-ს (2022: 7.60%-14.50%-ს) იჯარების ვადიანობისა და ვალუტების მიხედვით.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საოფისე და სასაწყობო ფართები
31 დეკემბერი 2021	410
შემოსვლა	562
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო ცვეთა	16 (377)
31 დეკემბერი 2022	611
შემოსვლა	1,349
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო ცვეთა	734 (466)
31 დეკემბერი 2023	2,228

7. იჯარები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულება შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საოფისე და სასაწყობო ფართობი
31 დეკემბერი 2021	496
შემოსვლა	562
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო	16
საპროცენტო ხარჯი	63
საიჯარო გადასახდელები	(482)
საკურსო სხვაობა	(62)
31 დეკემბერი 2022	593
შემოსვლა	1,349
ღირებულების ზრდა სახელშეკრულებო პირობების არსებითი ცვლილების გამო	734
საპროცენტო ხარჯი	154
საიჯარო გადასახდელები	(565)
საკურსო სხვაობა	38
31 დეკემბერი 2023	2,303

8. არამატერიალური აქტივები

ისტორიული ღირებულება	პროგრამები	ლიცენზიები	ონლაინ პროდუქტები	არამატერიალური აქტივები მზადების პროცესში *	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი	1,079	27	1,651	1,500	4,257
შემოსვლა	441	15	-	1,256	1,712
მოძრაობა	540	-	736	(1,276)	-
2022 წლის 31 დეკემბერი	2,060	42	2,387	1,480	5,969
შემოსვლა	28	5	-	1,099	1,132
მოძრაობა	772	-	135	(907)	-
გასვლა	(66)	-	-	(512)	(578)
2023 წლის 31 დეკემბერი	2,794	47	2,522	1,160	6,523
დაგროვილი ამორტიზაცია					
2021 წლის 31 დეკემბერი	(578)	(27)	(371)	-	(976)
ამორტიზაცია	(475)	(5)	(117)	-	(597)
2022 წლის 31 დეკემბერი	(1,053)	(32)	(488)	-	(1,573)
ამორტიზაცია	(1,003)	(6)	(70)	-	(1,079)
2023 წლის 31 დეკემბერი	(2,056)	(38)	(558)	-	(2,652)
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
2022 წლის 31 დეკემბერი	1,007	10	1,899	1,480	4,396
2023 წლის 31 დეკემბერი	738	9	1,964	1,160	3,871

*2023 წელს ექსპლუატაციაში შევიდა კომპანიის ვებსაიტის დამატებითი ფუნქციონალები და იდენტიფიკაციის ჰაბი. ასევე, ექსპლუატაციაში შევიდა Qlick Sence-ის, Payment API, EMS და SSTS-ის ნაწილი და სხვა. დარჩენილი მზადების პროცესში მყოფი არამატერიალური აქტივები წარმოადგენს SAP Business One და Qlik Sense, SSTS, Open API-ის პროგრამებისა და სხვა შიდა რესურსით შემუშავებული სისტემების დანერგვას.

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური მოთხოვნები		
სავაჭრო მოთხოვნები	5,895	4,882
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(41)	(24)
სავაჭრო მოთხოვნები - წმინდა	5,854	4,858
არაფინანსური მოთხოვნები		
გაცემული ავანსები	819	481
	6,673	5,339

2023 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მოთხოვნებიდან 41 ათასი ლარი არის 365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების მქონე და 100%-ით გაუფასურებული (2022: 24 ათასი ლარი). დარჩენილი თანხა არის მიმდინარე და არ არის გაუფასურებული.

10. წინასწარ გადახდილი გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს საგადასახადო პორტალის გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას ნეტო ღირებულებით, თანხით 93 ათასი ლარი (აქტივი) და 1,217 ათასი ლარი (აქტივი), შესაბამისად.

11. ფული და ფულის ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფული ბანკში ეროვნულ ვალუტაში	97,346	70,253
ფული ბანკში უცხოურ ვალუტაში	16,600	8,915
ნაღდი ფულის ნაშთი კსელში	24,851	24,931
	138,797	104,099

კომპანიას ერიცხება საპროცენტო შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე და მოთხოვნამდე დეპოზიტზე. დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა 2023 წელს შეადგინა 4,462 ათასი ლარი (2022: 3,159 ათასი ლარი).

ფული ბანკში მოიცავს საბანკო ანგარიშებს, რომელიც განკუთვნილია მხოლოდ პროვაიდერებისა და აგენტების მიერ ყოველდღიური საბანკო ოპერაციებისა და მათ მიმართ არსებული ვალდებულებების ანგარიშსწორებისათვის.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნულ ანგარიშებზე ნაშთი შეადგენს 100,798 ათას ლარს (2022 წელი: 57,863 ათასი ლარი). ამ საბანკო ანგარიშებით იზღუდება დივიდენდების გადახდა და იგი განკუთვნილია აგენტების და პროვაიდერების მიმართ ვალდებულებების დასაფარად.

კომპანიის არც ერთი ნაშთი არ არის ვადაგადაცილებული. ბანკში არსებული ნაშთებისთვის ზარალის რეზერვი არ აღიარებულა, მისი მოკლევადიანი ხასიათის გამო.

დამატებითი ინფორმაცია ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შესახებ იხილეთ მე-5 შენიშვნაში.

12. საწესდებო კაპიტალი და გაუნაწილებელი მოგება

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 70 ათას ლარს.

დამფუძნებელთა კრებაზე მიღებული გადაწყვეტილების მიხედვით, 2023 წელს გამოცხადდა დივიდენდი 20,000 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 4,250 ათასი ლარი).

დივიდენდის სახით განაწილებულ დაგროვილ მოგებაზე დარიცხული გადასახდელი მოგების გადასახადი და მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი) შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
გამოცხადებული დივიდენდი	20,000	4,250
გადასახდელი მოგების გადასახადი	(3,529)	(750)
წინა პერიოდში ჩასათვლელი მოგების გადასახადის ეფექტი *	-	1,056
გამოქვითული მოგების გადასახადი	1,090	
მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	(2,439)	306

* საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 309-ე მუხლის 99-ე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, კომპანიის მიერ დივიდენდის განაწილება იბეგრება მოგების გადასახადით. თუმცა, ამავე კოდექსის 99-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ლიცენზირებული ფინანსური ინსტიტუტისგან მიღებული პროცენტებიდან მიღებული მოგება თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან. ამასთანავე, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 99-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ამ მუხლის პირველი ნაწილით მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებული მოგების თანხის იდენტიფიცირებისათვის ითვლება, რომ საწარმოს მიერ დივიდენდის განაწილებისას პირველ რიგში ეს თანხა გაიცემა.

წინა პერიოდების განმავლობაში კომპანია ანაწილებდა მოგებას დივიდენდის სახით, თუმცა ამ ოპერაციის დაბეგვრისას და მოგების გადასახადის დეკლარაციის წარდგენისას არ ხდებოდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 99-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით დადგენილი შეღავათის გამოყენება და განაწილებული მოგება სრულად იბეგრებოდა მოგების გადასახადით.

წლის განმავლობაში კომპანიამ შეცვალა შეფასება აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, რის შედეგადაც შეასწორა წინა პერიოდების საგადასახადო დეკლარაციები და გამოიყენა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 99-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით დადგენილი სარგებელი.

13. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფინანსური ვალდებულებები		
ვალდებულებები პროვაიდერებთან	122,861	80,469
ვალდებულებები აგენტებთან გაწეული მომსახურებიდან	639	555
სახელფასო ვალდებულებები	1,241	896
სხვა ვალდებულებები	877	989
	125,618	82,909

14. საკომისიო შემოსავალი

	2023	2022
საბანკო მომსახურება	38,373	29,494
აზარტული თამაშები	21,308	17,177
საშუამავლო მომსახურება*	1,669	1,610
მობილური ოპერატორები, კომუნიკაცია და ინტერნეტი	3,175	3,320
მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია	1,133	1,025
სხვა	5,151	4,101
	70,809	56,727

* საშუამავლო მომსახურება შეიძლება დაკავშირებული იყოს ნებისმიერი ინდუსტრიის საკომისიოსთან.

15. საკომისიო ხარჯი

საკომისიო ხარჯები შედგება გადამხდელის პროვაიდერთან და აგენტებთან გასაყოფი საკომისიოსგან, შუამავალი პროვაიდერების საკომისიო ხარჯისგან და გადახდასთან დაკავშირებული იდენტიფიკაციის/ვერიფიკაციის სერვისის ხარჯისგან. საკომისიო ხარჯებმა 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინა 13,810 ათასი ლარი და 10,629 ათასი ლარი, შესაბამისად.

16. სახელფასო ხარჯები

	2023	2022
ხელფასი	(9,535)	(6,998)
ბონუსი	(2,420)	(1,809)
დაზღვევა	(412)	(293)
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია	(64)	-
სხვა	(993)	(505)
	(13,424)	(9,605)

17. ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები

	2023	2022
ტერმინალებთან დაკავშირებული ხარჯები	(4,204)	(4,089)
- მარაგი ნაწილები და სხვა ინვენტარი*	(3,213)	(3,403)
- პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯი	(632)	(429)
- შენახვის ხარჯი	(243)	(137)
- ელექტრო ენერგიის ხარჯი	(116)	(120)
საწვავის ხარჯი	(870)	(1,068)
ავტომაქსების საექსპლუატაციო ხარჯი	(478)	(345)
სხვა ხარჯები	(141)	(49)
	(5,693)	(5,551)

* მარაგი ნაწილები და სხვა ინვენტარი მოიცავს ტერმინალების მომსახურებაზე გახარჯულ მარაგ ნაწილებს.

18. სხვა ხარჯები

	2023	2022
პროგრამული მხარდაჭერის ხარჯი	(939)	(590)
რეკლამის ხარჯი	(455)	(509)
კომუნალური და საკომუნიკაციო ხარჯი	(428)	(389)
დაზღვევის ხარჯი	(399)	(278)
საბანკო და ინკასაციის ხარჯი	(354)	(351)
საკონსულტაციო ხარჯი*	(352)	(327)
საგადასახადო ხარჯი, გარდა მოგების გადასახადისა	(281)	(152)
ოფისის ხარჯი	(205)	(187)
სხვა ხარჯები	(338)	(255)
	(3,751)	(3,038)

* 2023 და 2022 წლების აუდიტის ხარჯმა შეადგინა 61 ათასი ლარი და 52 ათასი ლარი, შესაბამისად.

19. ფინანსური ხარჯი

	2023	2022
საპროცენტო ხარჯი მიღებული სესხებიდან	(946)	(2,471)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებიდან	(154)	(63)
	(1,100)	(2,534)

20. პირობითი ვალდებულებები**სასამართლო დავები**

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნია არსებითი სასამართლო დავები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ მოხდება მატერიალური დანაკარგის წარმოქმნა, შესაბამისად ანარიცხი არ არის შექმნილი სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

დაბეგვრის გაუთვალისწინებელი გარემოებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მისთვის დამახასიათებელია სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და დებულებების ხშირი ცვლილება. საგადასახადო ნორმები ხშირად ბუნდოვანი და წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად განიმარტება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლიდან, როდესაც ადგილი ჰქონდა სამართალდარღვევას, სამი წელია გასული. აღსანიშნავია, რომ როგორც მე-12 შენიშვნაშია აღწერილი, კომპანიამ დააზუსტა წინა პერიოდების მოგების გადასახადის დეკლარაციები. ამის შედეგად, საგადასახადო ორგანოს აქვს უფლება შეამოწმოს დაკორექტირებული პერიოდებიც.

ზემოთ ხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. მიუხედავად ამისა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

პოტენციურად მაქსიმალური გადასახდელი მოგების გადასახადი, რომელიც შეიძლება კომპანიას წარმოექმნას გაუნაწილებელი მოგების მთლიანად დივიდენდის სახით განაწილების შემთხვევაში, არ არის აღიარებული კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში. მომავალში, დივიდენდების გაცემის შემთხვევაში გადასახდელი მოგების გადასახადის მაქსიმალურმა ოდენობამ შეიძლება შეადგინოს 5,700 ათასი ლარი.

20. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ შემუშავებულია სხვადასხვა სამართლებრივი აქტები საგადახდო მომსახურების პროვაიდერებისთვის.

კომპანიის ხელმძღვანელობის შეფასებით კომპანია სრულად აკმაყოფილებს სებ-ის რეგულაციებს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თუმცა რეგულაციების დაკმაყოფილების შესახებ მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს, რომელიც შეიცავს კომპლექსურ მსჯელობებს და შეიძლება განსხვავდებოდეს მარეგულირებლის მსჯელობისაგან.

საოპერაციო რისკი

კომპანიის წინაშე არსებული რისკებიდან ერთ-ერთი მთავარია საოპერაციო რისკი, რომელიც არის არასათანადო ან გაუმართავი პროცესებისა და სისტემებისგან ადამიანის შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მოვლენების შედეგად ზარალის მიღების რისკი. იგი მოიცავს იურიდიულ რისკს, მაგრამ არა – სტრატეგიულ და რეპუტაციის რისკებს, თუმცა რეპუტაციის რისკის მართვასაც დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, პრიორიტეტულია და კომპანიის საერთო რისკის კულტურის შემადგენელი ნაწილია. კომპანიას შეხება უწევს მრავალი სახის საოპერაციო რისკთან, მათ შორისაა: თაღლითობა და სხვა შიდა თუ გარე კრიმინალური ქმედებები; პროცესების, კონტროლის ან პროცედურების დარღვევა; სისტემების შეფერხებები ან გარე მხარისაგან კიბერ შეტევები კომპანიის კლიენტებისათვის მომსახურების ან დამხმარე ინფრასტრუქტურის ხელმიუწვდომლობის მიზნით, რაც თავის მხრივ საფრთხის ქვეშ აყენებს კომპანიის, მისი კლიენტების, პარტნიორების ან მომხმარებლების დაცულ ინფორმაციასა და ფინანსურ ოპერაციებს. კომპანიას, ასევე, გააჩნია ისეთი რისკები, რომლებიც იწვევენ კრიტიკული ფუნქციების მქონე სისტემების ან ბიზნესის შეფერხებას ისეთი მოვლენების შედეგად, რომლებიც კომპანიის კონტროლს საერთოდ ან ნაწილობრივ არ ექვემდებარება, როგორებიცაა: ბუნებრივი კატასტროფები, სატრანსპორტო ან კომუნალური მომსახურების შეფერხება და სხვა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ზარალი ან მომხმარებელთა მომსახურების შენელება ან წყვეტა და/ან ეკონომიკური ზარალი კომპანიისთვის.

ზემოთ განხილული საოპერაციო რისკები ვრცელდება ისეთ სიტუაციებზეც, როდესაც კომპანია მომსახურების გარე მომწოდებლებს ეყრდნობა. პოტენციურ თაღლითობათა სირთულის გათვალისწინებით იზრდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების მუდმივად გაუმჯობესების მნიშვნელობა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რისკი ან შემცირდეს კომპანიის მიერ ზარალის მიღების რისკი.

საოპერაციო რისკების ეფექტურად მართვის მიზნით კომპანიაში არსებობს შიდა აუდიტისა და მონიტორინგის სამსახური, რომლის პასუხისმგებლობაშიც, სხვადასხვა შემოწმებებთან ერთად შედის საოპერაციო რისკების მართვის მეორე ხაზის ფუნქციის შესრულება, რაც გულისხმობს სხვადასხვა პროცესების შესწავლას, ანალიზს და რეკომენდაციების გაცემას პირველი ხაზისთვის პროცესების გაუმჯობესების მიზნით. ამასთან ერთად, დამფუძნებელი კომპანიის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პერიოდულად ახორციელებს მესამე ხაზის ფუნქციის შესრულებას, რაც გულისხმობს სხვადასხვა პროცესების დამოუკიდებელ შიდა აუდიტორულ შემოწმებას.

21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;

ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	დაკავშირებული მხარე	ურთიერთობის სახე	ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	სს "თიბისი დაზღვევა"	სხვა დაკავშირებული მხარე	303
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	5,463
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	101,740
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სს "თიბისი ლიზინგი"	სხვა დაკავშირებული მხარე	27
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სს "გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია"	სხვა დაკავშირებული მხარე	5
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	ხელმძღვანელობა	404

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე	დაკავშირებული მხარე	ურთიერთობის სახე	ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	სს "თიბისი დაზღვევა"	სხვა დაკავშირებული მხარე	207
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	4,561
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	66,490
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სს "თიბისი ლიზინგი"	სხვა დაკავშირებული მხარე	32
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	სს "გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია"	სხვა დაკავშირებული მხარე	5
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	ხელმძღვანელობა	247

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის კომპანიის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული შემდეგი ოპერაციები:

ფინანსური ანგარიშგების არე	დაკავშირებული მხარე	ურთიერთობის სახე	ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან
საკომისიო შემოსავლები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	35,007
საკომისიო შემოსავლები	სს "თიბისი ლიზინგი"	სხვა დაკავშირებული მხარე	34
საკომისიო ხარჯები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(12,555)
ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(61)
ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	სს "გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია"	სხვა დაკავშირებული მხარე	(54)
იჯარის ხარჯი	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(55)
სხვა შემოსავალი	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	575
საპროცენტო შემოსავალი, წმინდა	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	4,462
სხვა ხარჯები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(325)
სხვა ხარჯები	სს "თიბისი დაზღვევა"	სხვა დაკავშირებული მხარე	(180)

21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის კომპანიის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული შემდეგი ოპერაციები:

ფინანსური ანგარიშგების არე	დაკავშირებული მხარე	ურთიერთობის სახე	ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან
საკომისიო შემოსავლები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	26,203
საკომისიო შემოსავლები	სს "თიბისი ლიზინგი"	სხვა დაკავშირებული მხარე	47
საკომისიო ხარჯები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(9,389)
ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(60)
ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	სს "გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია"	სხვა დაკავშირებული მხარე	(38)
იჯარის ხარჯი	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(55)
სხვა შემოსავალი	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	537
ფინანსური შემოსავალი	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	3,159
სხვა ხარჯები	სს "თიბისი ბანკი"	დამფუძნებელი	(324)
სხვა ხარჯები	სს „თიბისი დაზღვევა“	სხვა დაკავშირებული მხარე	(156)

ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს სახელშეკრულებო ხელფასსა და სხვა ანაზღაურებას. 2023 და 2022 წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობის ანაზღაურებამ შეადგინა 1,115 ათასი ლარი და 949 ათასი ლარი, შესაბამისად.

22. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2024 წლის აპრილში საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაიწყო კომპანიის შემოწმება მის მიერ შემუშავებული სამართლებრივი აქტების შესაბამისობის შესამოწმებლად. ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის შემოწმება ჯერ არ არის დასრულებული. კომპანიის ხელმძღვანელობა შემოწმების შედეგად არ მოელის მნიშვნელოვანი დარღვევების გამოვლენას და მატერიალურ ჯარიმებს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „თიბისი ფეი“

მმართველობის ანგარიშგება

(2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის)

შინაარსი:

1. გენერალური დირექტორის წერილი.....	37
2. კომპანიის საქმიანობის მიმოხილვა.....	37
3. კომპანიის განვითარების გეგმები	37
4. ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ	38
5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა.....	38
6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	38
7. მმართველობა	39
8. ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ	39
9. დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ	39
10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	41

1. გენერალური დირექტორის წერილი

შპს „თიბისი ფი“ ბაზარზე 2008 წელს გამოჩნდა. ამ პერიოდიდან მოყოლებული კომპანია დამკვიდრდა როგორც უმსხვილესი საგადახდო მომსახურების პროვაიდერი საქართველოში და მუდმივად იძლიერებს ამ პოზიციას. დაარსების დღიდან კომპანიის თანამშრომლები მუდმივად შრომობენ, რათა მომხმარებლებს შესთავაზონ საგადახდო პროდუქტები მათთვის მოსახერხებელ არხებში, პლატფორმებსა თუ ლოკაციებზე. მიმდინარე ეტაპზე კომპანია ქვეყნის მასშტაბით წარმოდგენილია 4,200-ზე მეტი სწრაფი გადახდის ტერმინალით, ხოლო ციფრულ სივრცეში - ვებ-გვერდისა და აპლიკაციის საშუალებით. სწრაფი გადახდის ტერმინალებზე გადახდების მოცულობის ზრდა კვლავ მაღალი ტემპით ხასიათდება. შეგახსენებთ, რომ აღნიშნული არხით სარგებლობისას ანგარიშსწორება შესაძლებელია, როგორც ნაღდი ფულით აგრეთვე თიბისი ბანკის ბარათებით. ჯამში 2023 წელს 2022 წელთან შედარებით კომპანიის მიერ მიღებული გადახდების ოდენობა გაიზარდა 25.4%-ით.

ზემოთ აღნიშნული შედეგების მიღწევა შეუძლებელი იქნებოდა, რომ არა კომპანიის და მისი თანამშრომლების მუდმივი ზრუნვა მომხმარებლებზე და სწრაფვა, გააუმჯობესონ სამომხმარებლო გამოცდილება და შესთავაზონ მომსახურება ალტერნატიულ არხებში, მრავალფეროვანი გადახდის მეთოდებით ნებისმიერი შესაძლო სერვისისთვის.

2023 წლიდან გაეშვა ახალი ტექნოლოგიური პლატფორმა, რომელიც აგენტებს შესაძლებლობას მისცემს API-ს საშუალებით საკუთარ ვებ-გვერდზე თუ აპლიკაციაში მომხმარებლებს თიბისი ფის სახელით შესთავაზონ საგადახდო მომსახურება.

მომატებული ინტერნეტ თაღლითობის და ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების გასაწესებად გადაიხედა და განახლდა ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის პოლიტიკა, რათა მუდმივად ვუპასუხოთ თანამედროვე გამოწვევებს.

2. კომპანიის საქმიანობის მიმოხილვა

2023 წელს, კომპანიამ გააფართოვა თავისი საქმიანობა როგორც გადახდების ბიზნესის, ასევე ფულადი სახსრების მართვის კუთხით. თვითმომსახურების ტერმინალებით გადახდების რაოდენობა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 3%-ით და შეადგინა 43.4 მილიონი, 2022 წელს ეს რიცხვი 42.2 მილიონს აღწევდა, ხოლო გადახდების მოცულობა წინა წლის 7,380 მილიონიან მაჩვენებელთან შედარებით გაიზარდა 25.4%-ით და შეადგინა 9,253 მილიონი ლარი, რაც საერთო მოცულობის 91%-ს შეადგენს. ამჟამად, „თიბისი ფის“ აქვს 4,210 აქტიური თვითმომსახურების ტერმინალი, წინა წელს ეს რიცხვი 4,105-ს შეადგენდა. ფულადი სახსრების მართვის ოპერირების მოცულობამ შეადგინა 1,782 მილიონი ლარი 2023 წელს, რაც წინა წელთან შედარებით 13%-ით კლებას ასახავს, ხოლო აღნიშნული ბიზნესის ტერმინალების რაოდენობა 962-მდე გაიზარდა, წინა წელს ეს მაჩვენებლები შეადგენდა 2,040 მილიონ ლარს და 784-ს, შესაბამისად. ჩვენს მსხვილ კლიენტებს შორის არიან წამყვანი ნავთობკომპანიები, ქსელური მაღაზიები, ფარმაცევტული კომპანიები და სურსათის მწარმოებლები საქართველოში. შედეგად, 2023 წელს ჩვენი საოპერაციო შემოსავალი წინა წელთან შედარებით 24%-ით გაიზარდა და შეადგინა 57.8 მილიონი ლარი, ხოლო ჩვენი EBITDA წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 26%-ით და შეადგინა 31.4 მილიონი ლარი.

3. კომპანიის განვითარების გეგმები

2024 წელს თიბისი ფი კვლავ შეინარჩუნებს ძლიერ ფოკუსს სამომხმარებლო გამოცდილების გაუმჯობესებაზე, სისტემის მდგრადობის და უსაფრთხოების მაღალი სტანდარტების მიღწევაზე და აგრეთვე საგადახდო პროდუქტების მრავალფეროვნების გაზრდაზე.

2024 წელს თიბისი ფი კვლავ შეინარჩუნებს ძლიერ ფოკუსს სამომხმარებლო გამოცდილების გაუმჯობესებაზე, სისტემის მდგრადობის და უსაფრთხოების მაღალი სტანდარტების მიღწევაზე და აგრეთვე საგადახდო პროდუქტების მრავალფეროვნების გაზრდაზე.

2022 წლის ბოლოს მიღებული საკანონმდებლო ცვლილები საგადახდო მომსახურების პროვაიდერებს აძლევს შესაძლებლობას ჩაერთონ ღია ბანკინგის პროექტში, რაც თავის მხრივ მომხმარებლებს უმარტივეს ცხოვრებას და აძლევს შესაძლებლობას მიიღონ თავიანთ ფინანსებზე წვდომა ერთ სივრცეში, ნაცვლად სხვადასხვა ბანკის ონლაინ თუ მობაილ ბანკისა. ამ მიმართულებით გუნდი აქტიურად მუშაობს და 2024 წელს დაგეგმილია ღია ბანკინგის ლიცენზიის მოპოვება.

3. კომპანიის განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

ამასთანავე კომპანია აპირებს აგენტების ქსელის გაფართოებას ახალი ტექნოლოგიური პლატფორმის საშუალებით რომელიც უკვე 2023 წელს დაინერგა.

4. ინფორმაცია კომპანიის ფილიალების საქმიანობის შესახებ

კომპანია არ ფლობს ფილიალებს.

5. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

შპს „თიბისი ფეი“ 2023 წელს 3%-ით გაზარდა თვითმომსახურების ტერმინალების ქსელი და საშუალო თვიური გადახდების რაოდენობამ და თანხამ შეადგინა 3.6 მილიონი გადახდა და 771 მილიონი ლარი შესაბამისად, რაც 2022 წელთან შედარებით წარმოადგენს 2.7%-იან ზრდას რაოდენობაში, ხოლო ბრუნვაში 25.4%-იან. ამასთან ერთად, 2023 წელს კომპანიის ჯამურმა გადახდებმა შეადგინა 59,4 მილიონი, ხოლო გადახდების მოცულობამ 10,172 მილიონი ლარი. გადახდების რაოდენობა წინა წელთან შედარებით გაზრდილია 7%-ით, ზრდის ძირითადი გამომწვევი მიზეზი არის აგრეგაციის ბიზნესის და თვითმომსახურების ტერმინალების გადახდების ზრდა. ამავე პერიოდში ბრუნვა გაზრდილია 25.2%-ით. აგრეგაციის ბიზნესი არის კომპანიის ერთ-ერთი გაყიდვის არხი, როცა გადახდების სერვისის გადაყიდვა ხდება სხვა კომპანიაზე მათ შორის პროვაიდერ თუ შუამავალ პროვაიდერ კომპანიაზე.

6. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები**ფინანსური მაჩვენებლები**

წმინდა მოგება (მლნ ლარში)	საოპერაციო შემოსავალი	უკუგება საშუალო კაპიტალზე
ზრდა 23%	ზრდა 24%	კლება - 11pp
2023 26.4	2023 58	2023 67%
2022 21.4	2022 47	2022 78%
უკუგება საშუალო აქტივებზე	ხარჯების თანაფარდობა შემოსავალთან	მოკლევადიანი აქტივები/მოკლევადიანი ვალდებულებები
კლება - 3pp	ზრდა 0pp	კლება - 13pp
2023 17%	2023 56%	2023 116%
2022 21%	2022 56%	2022 129%

6. საკმინაობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)**საოპერაციო მაჩვენებლები**

4,210 თვითმომსახურების ტერმინალები 4,105 (2022)	393 კადრების რაოდენობა 350 (2022)	43.4 მლნ გადახდა (თვითმომსახურების ტრმ) 42.2 მლნ (2022)	1.9 მლნ გადახდა (ონლაინი) 2.16 მლნ (2022)
---	---	---	---

7. მმართველობა

შპს „თიბისი ფეიში“ უმაღლესი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო არის სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც დაკომპლექტებულია დამფუძნებელი კომპანიის უმაღლესი და საშუალო რგოლის მენეჯერებისგან. კომპანიის დირექტორი და მისი მოადგილეები ყოველკვარტლურად აორგანიზებენ სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომას, სადაც ხდება სტრატეგიული გადაწყვეტილებების განხილვა და მიღება. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა შეიძლება ჩატარდეს უფრო ხშირად თუ ამის საჭიროება არსებობს.

8. ინფორმაცია საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

კომპანიას არ აქვს შეძენილი ან გასხვისებული აქციები.

9. დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

შპს „თიბისი ფეის“ ფინანსური შედეგები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით.

ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

	2023	2022	ცვლილება
უკუგება კაპიტალზე ¹	67%	78%	-11 pp
უკუგება აქტივებზე ²	17%	21%	-4 pp
ხარჯი/შემოსავალთან ³	56%	56%	0 pp

კოეფიციენტების განსაზღვრება მოცემულია 41-ე გვერდზე.

მომგებიანობა

2023 წელს კომპანიის წმინდა მოგება შეადგინა 26,425 ათასი ლარი, რაც წინა წელთან შედარებით 23%-ით მეტია. 2023 წელს კომპანიამ გასცა 20 მლნ ლარის ოდენობის დივიდენდი, რაზეც გადაიხადა 2.4 მლნ ლარის მოგების ხარჯი. ამავე პერიოდში, მთლიანი საოპერაციო შემოსავლები გაიზარდა 23.6%-ით, ხოლო საოპერაციო ხარჯები გაიზარდა 22.9%-ით. კომპანიის უკუგების კოეფიციენტი კაპიტალზე შემცირდა და შეადგინა 67%, უკუგების კოეფიციენტი მთლიან აქტივებზე კი - 17%-მდე.

ლ '000	2023	2022	ცვლილება
წმინდა მოგება	26,425	21,403	23.5%
უკუგება კაპიტალზე ¹	67.2%	77.7%	-10.5 pp
უკუგება მთლიან აქტივებზე	17.3%	20.5%	-3.2 pp

9. დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ (გაგრძელება)**წმინდა საკომისიო შემოსავალი**

კომპანიის წმინდა საკომისიო შემოსავალმა 2023 წელს შეადგინა 56,999 ათასი ლარი, რაც წინა წლის მონაცემს აჭარბებს 23.6%-ით.

წმინდა საკომისიო შემოსავლის ზრდა ძირითადად განაპირობა თვითმომსახურების ტერმინალების და შესაბამისად, გადახდების ოდენობის ზრდამ. ასევე, გაიზარდა აგრეგაციის ბიზნესის მიმართულებით შემოსავალი.

ლ '000	2023	2022	ცვლილება
საკომისიო შემოსავალი	70,809	56,727	24.8%
საკომისიო ხარჯი	-13,810	-10,629	29.9%
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	56,999	46,098	23.6%

სხვა საოპერაციო შემოსავალი

სხვა საოპერაციო შემოსავლები 2023 წლისთვის შეადგენდა 806 ათას ლარს, რაც 2022 წელთან შედარებით 17.2%-ით გაიზარდა.

ლ '000	2023	2022	ცვლილება
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	571	608	-6.1%
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	235	80	193.8%
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	806	688	17.2%

სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი/ხარჯი

2023 წელს სხვა არასაოპერაციო შემოსავალმა შეადგინა 3,350 ათასი ლარი, რაც წინა წელთან შედარებით გაზრდილია. აღნიშნული შედეგი გამოწვეულია, საპროცენტო ხარჯის კლებით 1,434 ათასი ლარით და საპროცენტო შეოსავლის ზრდით 1,303 ათასი ლარით.

ლ '000	2023	2022	ცვლილება
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალ/ხარჯი			
ფინანსური შემოსავალი (ხარჯი), წმინდა	3,362	625	438%
ზარალი საკურსო სხვაობიდან, წმინდა	-12	-43	-72.1%
სულ სხვა არასაოპერაციო შემოსავალ/ხარჯი	3,350	582	476%

9. დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ (გაგრძელება)**საოპერაციო ხარჯები****საოპერაციო ხარჯები**

2023 წელს მთლიანმა საოპერაციო ხარჯებმა შეადგინა 32,291 ათასი ლარი, რაც 2022 წელთან შედარებით 22.9%-იან ზრდას წარმოადგენს. ზრდის ძირითადი მიზეზია სახელფასო და ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი.

კომპანიის მთლიანი საოპერაციო ხარჯი/საოპერაციო შემოსავალთან 2023 წელს შეადგენდა 55.9%-ს, რაც გაუმჯობესებულია 0,3 pp-ით წინა წლის იმავე მაჩვენებელთან მიმართებაში.

ლ '000	2023	2022	ცვლილება
საოპერაციო ხარჯები			
სახელფასო ხარჯები	(13,424)	(9,605)	39.8%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(5,881)	(4,484)	31.2%
ტერმინალების მოვლისა და ტრანსპორტირების ხარჯები	(5,693)	(5,551)	2.6%
საიჯარო და ტერმინალების განთავსების ხარჯი	(2,721)	(3,060)	-11.1%
სხვა ხარჯები	(3,751)	(3,038)	23.5%
ჩამოწერისა და გაუფასურების ხარჯი	(821)	(533)	54%
საოპერაციო ხარჯები	(32,291)	(26,271)	22.9%
საოპერაციო ხარჯები/საოპერაციო შემოსავალთან	-55.9%	-56.2%	0.3 pp

ფინანსური მაჩვენებლების განსაზღვრება:

1. უკუგება კაპიტალზე უდრის მფლობელის კუთვნილ წმინდა მოგებას, შეფარდებული იმავე პერიოდის მფლობელის კუთვნილი კაპიტალის საშუალო მაჩვენებელზე.
2. უკუგება აქტივებზე უდრის წმინდა მოგებას, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიანი აქტივების საშუალო მაჩვენებელზე.
3. ხარჯი/შემოსავალთან უდრის პერიოდის მთლიან საოპერაციო ხარჯებს, შეფარდებულს იმავე პერიოდის მთლიან საოპერაციო შემოსავლებთან.

10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

შპს „თიბისი ფეის“ სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია რისკების მართვა. კომპანიის ბიზნეს პროფილიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანია რისკების დროულად იდენტიფიცირება და ეფექტურად მართვა. 2021 წლიდან კომპანიაში არსებობს რისკების მართვის განყოფილება, რომელიც ექვემდებარება კომპანიის დირექტორს და თავის მხრივ ანგარიშვალდებულია სამეთვალურეო საბჭოს მიმართ.

რისკების მართვის განყოფილება ჩართულია რისკების იდენტიფიცირება-გამოვლენის, რისკების შეფასების და სამიტიგაციო ზომების განსაზღვრის პროცესში. კომპანიაში განსაზღვრულია რისკის აპეტიტის ჩარჩო და შემუშავებულია რისკების მართვის სამოქმედო გეგმა, რომელიც შესაბამისობაშია დამფუძნებელი კომპანიის რისკების მართვის სტრატეგიასთან. ამასთან, კომპანიაში არსებობს აუდიტის და შიდა მონიტორინგის დამოუკიდებელი ერთეულები, რომელიც არ არის ჩართული კომპანიის საოპერაციო საქმიანობაში, ახდენს სხვადასხვა პროცესების, მათ შორის დანერგილი კონტროლების ეფექტურობის დამოუკიდებელ შემოწმებას და თავის მხრივ წარმოადგენს რისკების დაცვის მესამე ხაზს.

ქვემოთ ჩამოთვლილია შპს „თიბისი ფეის“ ძირითადი რისკები, რომლებმაც შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის საქმიანობის შედეგებზე.

10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

1. კომპანიას აქვს საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის რისკი

შპს „თიბისი ფეი“, როგორც ეროვნული ბანკის მიერ რეგისტრირებული საგადახდო მომსახურების პროვაიდერის, საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს შესაბამისი კანონმდებლობით, მათ შორის, საზედამხედველო ორგანოს მიერ შემუშავებული და დამტკიცებული ნორმატიული აქტებით.

2020 წლიდან საკანონმდებლო სივრცეში მნიშვნელოვნად გაიზარდა საგადახდო მომსახურების განხორციელებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მათ შორის, ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის მიმართულებით. გარდა ამისა, აღსანიშნავია, 2023 წელს საგადახდო სისტემისა და საგადახდო მომსახურების შესახებ კანონში, საგადახდო მომსახურების პროვაიდერის რეგისტრაციისა და რეგულირების წესში შესული ცვლილებები, მნიშვნელოვანი პროვაიდერის ვალდებულებები და მისთვის გათვალისწინებული მოთხოვნები, ღია ბანკინგში ჩართვის გამოწვევა და მის უზრუნველსაყოფად მომხმარებელთა ძლიერი ავტენტიფიკაციის წესის მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

ამასთან, აღსანიშნავია, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ საქართველოს კანონში 2024 წლის 01 მარტის ცვლილებები.

რისკის აღწერა

საზედამხედველო ორგანოს მხრიდან განსაზღვრული ახალი მოთხოვნების შეუსრულებლობა ან არაზუსტად შესრულება, შესაძლებელია გახდეს ჯარიმის დაკისრების, ზოგიერთ შემთხვევაში კი ლიცენზიის გაუქმების საფუძველი. ამასთან, არსებულ მოთხოვნებთან შეუსაბამობამ შესაძლებელია გამოიწვიოს როგორც ფინანსური, ასევე, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკი.

რისკის მიტიგაცია

კომპანიის მიერ მასზე გავრცელებული საკანონმდებლო მოთხოვნების სრულყოფილად შესრულების მიზნით, კომპანიის AML და შესაბამისობის მართვის განყოფილება უზრუნველყოფს კომპანიაში საკანონმდებლო მოთხოვნების შესაბამისი პროცესების/პოლიტიკა/პროცედურების შემუშავებას, დანერგვას და საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის მონიტორინგს.

2. საოპერაციო რისკები

რისკის აღწერა

საოპერაციო რისკების მიმართულებით საყურადღებოა შიდა და გარე თაღლითობა. გარე თაღლითობის გავრცელებული ფორმაა თვითმომსახურების ტერმინალების მიმართ კანონსაწინააღმდეგო ქმედება, შიდა თაღლითობა კი შეიძლება დადგეს „თიბისი ფეი“ თანამშრომლების მიერ განხორციელებული კანონსაწინააღმდეგო ქმედებებისგან.

საოპერაციო რისკების მნიშვნელოვანი ნაწილია ტექნოლოგიური ინციდენტები, რომელმაც თავის მხრივ, შესაძლოა გამოიწვიოს ბიზნეს უწყვეტობის რისკი. ამასთან საყურადღებოა საოპერაციო პროცესების სისუსტეებთან დაკავშირებული რისკები.

რისკის მიტიგაცია

კომპანიაში მუდმივად ხორციელდება ქმედითი ნაბიჯები, რომელიც ხელს უწყობს თვითმომსახურების ტერმინალების დაცულობის ზრდას და ამასთან, საოპერაციო დანაკლისების შემცირებას. ტერმინალებზე კანონსაწინააღმდეგო ქმედებების იდენტიფიცირების და სწრაფი რეაგირების მიზნით, გაუმჯობესებულია მონიტორინგის მექანიზმები.

გაუმჯობესებულია ინციდენტების იდენტიფიცირების და ინციდენტების აღმოფხვრის მიზნით, სამიტიგაციო ღონისძიებების განსაზღვრის პროცესი. საოპერაციო პროცესში სისუსტეების გამოვლენის მიზნით კი მუდმივად მიმდინარეობს კომპანიაში მოქმედი პროცესების და თანმდევი რისკების შეფასება.

10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

3. კიბერშეტევებით გამოწვეული საფრთხე

შპს „თიბისი ფეის“ IT ინფრასტრუქტურა სრულიად განთავსებულია სს „თიბისი ბანკის“ გარემოში და კონტროლდება ბანკის სხვა ინფრასტრუქტურასთან ერთად. ამასთანავე, სისტემურად და ტექნიკურად მისი კონტროლი მიმდინარეობს თიბისი ფეის IT ოპერაციების განყოფილების მიერ. ამას გარდა, ის გარემოება, რომ ინფრასტრუქტურა თიბისი ბანკში არის განთავსებული თიბისი ფეის აძლევს საშუალებას მნიშვნელოვანი ინვესტიციების გარეშე მიიღოს ის სიკეთეები, ინფორმაციული თუ ტექნოლოგიური რისკების თავიდან აცილების კუთხით, რასაც თიბისი ბანკი აკეთებს საკუთარი სისტემების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად. „თიბისი ფეის“ ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების დაფარვას ახორციელებენ „თიბისი ფეის“ ინფორმაციული უსაფრთხოების თანამშრომლები, ხოლო ინფრასტრუქტურის ნაწილის მხარდაჭერას ახდენს „თიბისი ფეის“ აიტი ოპერაციების განყოფილება. „თიბისი ფეის“ ვებ გვერდს გააჩნია FRAUD საწინააღმდეგო მოდულები, რომლებიც უზრუნველყოფს გარკვეული სახის დაცვას მომხმარებლების დასაცავად.

რისკის აღწერა

პოტენციური კიბერშეტევების რისკმა, რომელიც უფრო დახვეწილი გახდა, შეიძლება უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი რისკი გამოიწვიოს. მსგავსი რისკები სწრაფად იცვლება და მოითხოვს განუწყვეტელ ყურადღებასა და ინვესტიციას.

ბოლო წლებში ქართულ კომერციულ ბანკებზე რაიმე სერიოზული კიბერშეტევა არ განხორციელებულა. მიუხედავად ამისა, შპს „თიბისი ფეის“ მზარდი დამოკიდებულება საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემებზე ზრდის პოტენციური კიბერშეტევების რისკს.

რისკის მითიგაცია

შპს „თიბისი ფეი“ ახორციელებს აქტიურ მონიტორინგს, აღმოაჩენს და თავიდან იცილებს კიბერშეტევების რისკს. ინფორმაციული უსაფრთხოების განყოფილება აკვირდება მოვლენებს როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზრებზე, რათა აამაღლოს ცნობიერება კიბერშეტევების ახალი ფორმების მიმართ. შედეგის პრევენცია და განაწილებული უარყოფის სერვისი (DDoS) დამცავი სისტემებია, რომლებიც შეიქმნა კომპანიის დასაცავად გარე კიბერსაფრთხოებისაგან. არსებული უსაფრთხოების ინციდენტისა და მოვლენების მონიტორინგის სისტემები, შესაბამის პროცესებსა და პროცედურებთან ერთად, უზრუნველყოფს კიბერინციდენტების ეფექტურად მოგვარებას. ახალ პოტენციურ საფრთხეებზე რეაგირების მიზნით მუდმივად ახლდება და უმჯობესდება პროცესები. არსებული მონაცემების აღდგენის პოლიტიკა უზრუნველყოფს ბიზნესის უწყვეტობას სერიოზული კიბერშეტევების შემთხვევაში.

4. ლიკვიდობის რისკი

რისკის აღწერა

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, როდესაც კომპანიას ექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლებელია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

რისკის მითიგაცია

ლიკვიდობის რისკის გასაწესრიგებლად ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ ფულად ნაკადებს. ასევე მონიტორინგის სამსახურის მიერ მუდმივად კონტროლდება ფულადი ნაშთები თვითმომსახურების ტერმინალებში, რათა დროულად მოხდეს ფულადი სახსრების მობილიზაცია საბანკო ანგარიშებზე.

5. საკრედიტო რისკი

რისკის აღწერა

საკრედიტო რისკი არის რისკი, როცა ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. კომპანიას საკრედიტო რისკი წარმოექმნება სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში და ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემთხვევაში (ფული და ფულის ეკვივალენტების შემთხვევაში ლიკვიდურობის გამო საკრედიტო რისკი არაარსებითია).

10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

რისკის მიტიგაცია

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც იგი აფასებს მომხმარებლის კრედიტუნარიანობას ინდივიდუალურად, სანამ იგი შესთავაზებს მომსახურების მიწოდებას. გადახდის, მიწოდებისა და სხვა პირობების მიხედვით. მომხმარებელთან კრედიტუნარიანობის ანალიზის დროს ისინი ჯგუფდებიან ვადაგადაცემის მიხედვით, მიუხედავად იმისა ფიზიკური პირია, თუ იურიდიული პირი. მაღალი რისკის მქონე მომხმარებლები გადადიან რესტრუქტურიზებულითა სიაში და კონტროლდება ხელმძღვანელობის მიერ უშუალოდ, ხოლო მომსახურება მიეწოდებათ ავანსის პირობით.

6. სავალუტო რისკი

რისკის აღწერა

კომპანიის წინაშე დგას სავალუტო რისკი, რომელიც არის კურსის ცვლილებით გამოწვეული. თვითმომსახურების ტერმინალების საშუალებით შესაძლებელია სხვადასხვა ვალუტით სერვისების გადახდების განხორციელება, რაც წარმოშობს ზემოთაღნიშნულ რისკს.

რისკის მიტიგაცია

ამ ეტაპზე კომპანია არ ახდენს რისკისგან თავის დაზღვევას დაბალი სავალუტო რისკის არსებობის გამო.

7. მაკროეკონომიკური რისკები

რისკის აღწერა

რისკის აღწერა

კომპანიის საქმიანობაზე გავლენას ახდენს მაკროეკონომიკური და პოლიტიკური გარემო ფაქტორები, რომლის ძირითადი გამომწვევი მიზეზებია: ინფლაცია, მშპ, რეფინანსირების განაკვეთის ზრდა, ვალუტის გაუფასურება. აღნიშნული ფაქტორები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კომპანიების ზრდასა და მომხმარებლების გადახდისუნარიანობაზე, რაც საბოლოო ჯამში კომპანიის ფინანსურ მაჩვენებლებზე მოქმედებს.

საქართველოს ეროვნული სტატისტიკის სამსახურის პირველადი მონაცემებით 2023 წლის მშპ გაზრდილია და მიაღწია 7.5%-ს.

2023 წელს ინფლაციის დონემ საქართველოში შეადგინა 0.4%, რაც შემცირებულია 11.5%-ით 2022 წელთან შედარებით (11.9%). ინფლაცია არის დიდი გამოწვევა როგორც საქართველოსთვის ასევე გლობალურად. ამასთან ერთად, ეროვნული ბანკის მიერ მოხდა რეფინანსირების განაკვეთის შემცირება 9.5%-მდე.

რისკის მიტიგაცია

კომპანია მუდმივად ცდილობს გარემო ფაქტორების გათვალისწინებით აწარმოოს ბიზნეს საქმიანობა, კონტრაქტორ კლიენტებსა და მომხმარებლებს შესთავაზოს მათთვის ხელსაყრელი პროდუქტებითა და სერვისებით მომსახურება; ამასთან, კომპანიის მიზანია საოპერაციო საქმიანობა მუდმივად პასუხობდეს გარემო ფაქტორებით წარმოქმნილ გამოწვევებს.

მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 12 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ირაკლი ხატიაშვილი

ფინანსური დირექტორი

ანა ფავლენიშვილი

10. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები (გაგრძელება)

რისკის მიტიგაცია

კომპანიას შემუშავებული აქვს საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც იგი აფასებს მომხმარებლის კრედიტუნარიანობას ინდივიდუალურად, სანამ იგი შესთავაზებს მომსახურების მიწოდებას. გადახდის, მიწოდებისა და სხვა პირობების მიხედვით. მომხმარებელთან კრედიტუნარიონობის ანალიზის დროს ისინი ჯგუფდებიან ვადაგადაცემების მიხედვით, მიუხედავად იმისა ფიზიკური პირია, თუ იურიდიული პირი. მაღალი რისკის მქონე მომხმარებლები გადადიან რესტრუქტურულ სიაში და კონტროლდება ხელმძღვანელობის მიერ უშუალოდ, ხოლო მომსახურება მიეწოდებათ ავანსის პირობით.

6. სავალუტო რისკი

რისკის აღწერა

კომპანიის წინაშე დგას სავალუტო რისკი, რომელიც არის კურსის ცვლილებით გამოწვეული. თვითმომსახურების ტერმინალების საშუალებით შესაძლებელია სხვადასხვა ვალუტით სერვისების გადახდების განხორციელება, რაც წარმოშობს ზემოთაღნიშნულ რისკს.

რისკის მიტიგაცია

ამ ეტაპზე კომპანია არ ახდენს რისკისგან თავის დაზღვევას დაბალი სავალუტო რისკის არსებობის გამო.

7. მაკროეკონომიკური რისკები

რისკის აღწერა

რისკის აღწერა

კომპანიის საქმიანობაზე გავლენას ახდენს მაკროეკონომიკური და პოლიტიკური გარემო ფაქტორები, რომლის ძირითადი გამომწვევი მიზეზებია: ინფლაცია, მშპ, რეფინანსირების განაკვეთის ზრდა, ვალუტის გაუფასურება. აღნიშნული ფაქტორები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კომპანიების ზრდასა და მომხმარებლების გადახდისუნარიანობაზე, რაც საბოლოო ჯამში კომპანიის ფინანსურ მაჩვენებლებზე მოქმედებს.

საქართველოს ეროვნული სტატისტიკის სამსახურის პირველადი მონაცემებით 2023 წლის მშპ გაზრდილია და მიაღწია 7.5%-ს.

2023 წელს ინფლაციის დონემ საქართველოში შეადგინა 0.4%, რაც შემცირებულია 11.5%-ით 2022 წელთან შედარებით (11.9%). ინფლაცია არის დიდი გამოწვევა როგორც საქართველოსთვის ასევე გლობალურად. ამასთან ერთად, ეროვნული ბანკის მიერ მოხდა რეფინანსირების განაკვეთის შემცირება 9.5%-მდე.

რისკის მიტიგაცია

კომპანია მუდმივად ცდილობს გარემო ფაქტორების გათვალისწინებით აწარმოოს ბიზნეს საქმიანობა, კონტრაქტორ კლიენტებსა და მომხმარებლებს შესთავაზოს მათთვის ხელსაყრელი პროდუქტებითა და სერვისებით მომსახურება; ამასთან, კომპანიის მიზანია საოპერაციო საქმიანობა მუდმივად პასუხობდეს გარემო ფაქტორებით წარმოქმნილ გამოწვევებს.

მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2024 წლის 12 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

ირაკლი ხატიაშვილი

ანა ფავლენიშვილი